

RUOVEDEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelulain 3 §:n mukaan pilaantumisella tarkoitetaan ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko ykin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. terveyshaittaa, haittaa luonnolle, ympäristön yleisen viihtyvyyden vähentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 19 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Määräykset eivät voi koskea ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista toimintaa eivätkä 30 §:n 3 momentin, 62 §:ssä tai 78 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset eivät myöskään voi koskea toimintaa, jonka ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa ja joka rekisteröidään tietojärjestelmään siten kuin 65 §:n 1 tai 2 momentissa säädetään.

Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin perusteella ympäristönsuojelumääräykset antaa kunnanvaltuusto. Ympäristönsuojelulain 21 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jonka tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin. Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojelulain 21 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino. Määräykset on laadittu siten, että ne eivät ole ristiriidassa muiden kunnallisten määräysten (esim. jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestys) kanssa. Mikäli määräys on ristiriidassa ylempinasteisen lainsäädännön kanssa, on ylempinasteista lainsäädäntöä noudatettava. Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa säännöstössä, tulee ympäristönsuojelumääräyksiä noudattaa aina silloin, kun sen voidaan katsoa johtavan parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon.

2 LUKU JÄTEVEDET

Ympäristönsuojelulain 27 b §:ssä on säädetty yleinen jätevesien puhdistamisvelvollisuus. Viemäriverkostoon liittymättömien kiinteistöjen jätevesien käsittelyn vaatimusten tavoitteena on, ettei talousjätevesistä aiheutuisi ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaa ympäristön pilaantumista.

Haja-asutuksen jätevesiasetuksessa (209/2011) on säädetty jätevesien puhdistustehon vähimmäisvaatimustaso, joka on orgaanisen aineen osalta 80 %, kokonaisfosforin osalta 70 % ja kokonaistypen osalta 30 %. Kunta voi ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tiukemman jätevesien puhdistustason.

Haja-asutuksen jätevesiasetuksessa on 5 §:ssä säädetty, että jätevesijärjestelmästä on oltava selvitys, jonka perusteella on mahdollista arvioida jätevesistä ympäristöön aiheutuva kuormitus. Selvitys on säilytettävä kiinteistöllä ja se on pyydyttävä esitettävä valvontaviranomaiselle.

4 § Jätevesien puhdistus pilaantumiselle herkkillä alueilla

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (8§) takia on talousjätevesien käsittelylle pohjavesialueilla annettu muita alueita tiukemmat määräykset. Pohjaveden pilaantumisen estämiseksi pohjavesialueilla edellytetään, ettei puhdistettujakaan jätevesiä johdeta maaperään. Mikäli määräys on taloudellisesti tai teknisesti kohtuutonta ja selvityksen perusteella riskiä pohjaveden pilaantumiselle ei ole, voi ympäristönsuojeluviranomainen tapauskohtaisesti myöntää poikkeuksen.

Jätevesien käsittelyjärjestelmien korkeusaseman määrittäminen perustuu siihen, että jätevesijärjestelmistä ei pääsisi puhdistamattomia jätevesiä suoraan vesistöön harvoin esiintyvien tulvienkaan aikana. Jätevesien imeyttämöiden ja suodattamoiden putkistoille määrätty korkeusasema perustuu siihen, ettei jokavuotinen tulvahuippu pääse huuhtelemaan järjestelmistä ravinteita ja happea kuluttavaa ainesta vesistöön ja toisaalta estä järjestelmissä tapahtuvaa mikrobiologista toimintaa.

5§ Asukasvastineluvultaan 21 – 100 jätevedenpuhdistamot

Kun jätevesijärjestelmän asukasvastineluku on yli 100, toiminta vaatii ympäristöluvan, jossa määrätään mm. toiminnan tarkkailusta. Tätä pienemmille järjestelmille ei ole ollut velvoitetta tarkkailulle. Asukasvastineluvultaan 21-100 jätevesijärjestelmät ovat kuitenkin jo sen suuruusluokan järjestelmiä, joilla voi olla paikallisesti merkittävä vaikutus ympäristöön. Tällaisia järjestelmiä ovat mm. kylien yhteiset, koulujen, lomakylä tai isohkojen karjasuojien maitohuonejätevesien käsittelyjärjestelmät. Asukasvastineluvun laskee järjestelmän suunnittelija.

6§ Jätevesien käsittelyjärjestelmän purkupaikan sijoittaminen

Ympäristöministeriön Haja-asutuksen jätevedet -ympäristöoppaassa 2011 on kerrottu, millaisia vaatimuksia lainsäädäntö asettaa haja-asutuksen jätevesihuollolle, keitä vaatimukset koskevat ja miten vaatimukset täytetään. Oppaassa on annettu ohjeelliset suojaetäisyydet jätevesijärjestelmän puhdistettujen jätevesien purkupaikalle.

Ympäristönsuojelumääräyksissä jätevesien purkupaikkojen suojaetäisyydet on annettu

myös suosituksina, sillä jätevesien aiheuttamiin haittoihin vaikuttavat monet tekijät, kuten maa- ja kallioperän fysikaaliset, kemialliset ja topografiset ominaisuudet sekä biologiset ja ilmastolliset tekijät, kuten myös ihmisen maankäytön muodot ja intensiteetti. Tämän takia tapauskohtaisesti arvoista voi poiketa perustellusta syystä. Vaikka ne eivät ole ehdottomasti noudatettavia, on ne haluttu määräyksiin kirjata tiedon välittämisen kannalta.

Ympäristönsuojelumääräyksissä on esitetty suojaetäisyys vain purkupaikasta, sillä se on ympäristön pilaantumisen kannalta oleellinen. Jätevesien käsittelyjärjestelmien (rakennelman) etäisyyksien määrittäminen kuuluu rakennusvalvontaviranomaiselle.

7 § Kuivakäymälät

Kuivakäymälästä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi on tärkeää, että alustasia on tiivis, jottei jätevesiä pääse hallitsemattomasti maaperään ja mahdollisesti vesistöön tai pohjaveteen. Kuivakäymäläjätteen käsittelystä on säädetty jätehuoltomääräyksissä.

8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

Laitteiden peseminen on sallittua, kun siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Paikka, pesuaineen laatu ja pesun määrä ratkaisevat haitan tason ympäristölle. Ammattimainen pesu suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla ja siitä syntyy paljon jätevesiä, joiden johtaminen voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista ja sen vuoksi on perusteltua edellyttää asianmukaista pesupaikkaa. Pohjavesialueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu liuotinpohjaisilla pesuaineilla aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin.

9 § Mattojen ja muiden tekstiilien pesu

Mattojen ja muiden tekstiilien pesu vesistöissä tai siten, että pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön, aiheuttaa ylimääräistä vesistön kuormitusta ja siten myös ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesu- ja lika-aineita sisältävien jätevesien pääseminen puhdistamatta vesistöön aiheuttaa mm. vesistöjen rehevöitymistä. Tämän vuoksi matot, tekstiilit ja muut vastaavat tulisi pestä kuivalla maalla siten, että pesuvedet eivät pääse suoraan vesistöön, vaan ne suotautuvat maaperän läpi.

10 § Lumenvastaanottoaikkojen sijoittaminen

Lunta ei luokitella jätteeksi, mutta kaduilla, tiealueilta ja pihoilta poiskerätty lumi saattaa sisältää roskia ja ajoneuvoista tulevia haitallisia aineita (esim. öljyjä), ja sen vuoksi lumenkaatopaikan sijoittaminen pohjavesi- tai ranta-alueelle on kielletty. Lumenvastaanottoaikat on tarpeen sijoittaa ja niitä tulee käyttää siten, että haitalliset vaikutukset voidaan ehkäistä. Ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnanharjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

3 LUKU KEMIKAALIT

Säännöksen määräyksellä pyritään ehkäisemään vaarallisten kemikaalien varastoinnista aiheutuvia päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia, jotka ilmenevät ympäristön, kuten maaperän ja pohjaveden pilaantumisena sekä haitallisten aineiden kulkeutumisena viemäriin.

Kemikaalien vähäistä teollista käyttöä ja varastointia valvoo pelastuslaitos, laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia turvateknikankeskus, kemikaalien markkinoille saattamista ja vähittäismyyntiä kunnan kemikaaliviranomainen.

11 § Yleiset määräykset kemikaalisäiliöistä

Määräys koskee ulkona olevia maanpäällisiä, tilavuudeltaan alle 10 m³ öljy- ja polttoainesäiliöitä, jotka ovat yksityisessä käytössä esimerkiksi koneurakoitsijalla tai maataloudessa.

12§ Kemikaalisäiliöt ja niiden käytöstä poistaminen

Käytöstä poistetut ja vanhat vielä käytössä olevat polttoaineöljysäiliöt ovat riski maaperälle ja pohjavesille. Vanhoja käytöstä poistettuja öljy- ja kemikaalisäiliöitä putkistoineen pidetään jätteenä, johon sovelletaan jätelain säännöksiä. Säiliöiden jättäminen maahan ei täytä jätelain vaatimuksia jätteen käsittelystä.

Poistamalla vanhat säiliöt maaperästä estetään huonokuntoisista ja mahdollisesti puhdistamattomista säiliöistä aiheutuva maaperän pilaantuminen. Lisäksi maaperä vanhojen säiliöiden ympärillä voi olla pilaantunut vuotojen seurauksena ja edellyttää puhdistamista.

Ennen näiden määräysten voimaantuloa hiekalla tai muulla hyväksyttävällä materiaalilla täytettyjä säiliöitä ei 2 momentin mukaan kuitenkaan edellytetä nostettaviksi. Säiliöistä, joita ei edellytetä nostettavaksi, on kuitenkin poistettava ilma- ja täyttöputket, jotta niihin ei vahingossa johdettaisi polttoainetta tai muita kemikaaleja.

Vanhat öljysäiliöt voivat sijaita maaperässä sellaisessa paikassa, mistä niitä on teknisesti hyvin vaikea poistaa. Poistamisesta voi aiheutua esimerkiksi vahinkoa muulle omaisuudelle, tällöin poistamisvelvollisuus saattaa muodostua kohtuuttomaksi. Poikkeamista säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta. Poikkeamishakemuksesta pyydetään rakennusvalvonnan lausuntoa poikkeamisperusteiden täyttymisen varmistamiseksi.

13 § Kemikaalisäiliöt tärkeällä pohjavesialueella

Tärkeällä pohjavesialueella on maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi noudatettava erityistä varovaisuutta. Määräyksessä esitetyt vaatimukset varastoinnille ovat suojoitomenpiteitä kemikaalivuotojen estämiseksi pohjavesialueilla.

4 LUKU ILMANSUOJELU

14 § Savukaasupäästöjen haitallisten vaikutusten ehkäisy

Pienten lämmitysjärjestelmien polttolaitteiden oikein käyttäminen on ensiarvoisen tärkeää ympäristölle haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Polttolaitteen säädöllä, huollolla ja käytöllä voidaan vaikuttaa palamiseen. Hyvissä palamisolosuhteissa savukaasun sisältämien haitallisten yhdisteiden ja hiukkasten määrä on pienimmillään.

Jätteiden polttamisesta on säädetty jätehuoltomääräyksissä.

5 LUKU MELUNTORJUNTA

15 § Eräiden melua aiheuttavien toimintojen rajoittaminen ja ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta poikkeaminen

Määräyksessä on lueteltu ne erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot, jotka on sallittu klo 7-22 välisenä aikana. Ilta- ja yöaikaan klo 22-7 tapahtuva erityisen häiritsevän melun aiheuttaminen on kielletty, ellei melusta ole tehty meluilmoitusta, jossa on toisin määrätty. Tietyissä määräyksessä luetelluissa tapauksissa meluilmoitusta ei tarvitse tehdä, mutta toiminnanharjoittajalla tai yleisötilaisuuden järjestäjällä on aina kuitenkin velvollisuus tiedottaa melusta lähinaapureille.

6 LUKU VESIENSUOJELUA JA POHJAVESIEN SUOJELUA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

16 § Lannan levitystä koskevat määräykset

Lannan levittäminen pohjavesialueen muodostumisvyöhykkeellä on kielletty pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi.

Pohjavedenottamosta 100 metrin etäisyydelle on annettu lannan, virtsan ja puristenesteen levityskielto vedenlaadun turvaamiseksi.

17 § Maalämmön käyttöön liittyvät määräykset

Lämpökaivojen ympäristöriskit liittyvät lähinnä pohjaveden pilaantumiseen, jota tällä määräyksellä pyritään estämään. Riskiä aiheuttavat pinnalta valuvien vesien suora pääsy pohjavedeen puutteellisesti tiivistettyjen kaivorakenteiden takia ja lämmönsiirtoainevuodot.

18 § Turvetuotantoa koskevat määräykset

Alle 10 hehtaarin turvetuotantoalue ei vaadi ympäristölupaa (ellei se sijaitse pohjavesialueella). Pienelläkin turvetuotantoalueella voi olla vaikutusta alapuoliselle vesistölle ja sen vuoksi ennakoilmoitus valvovalle viranomaiselle on tarpeen, jotta voidaan arvioida vesiensuojelutoimenpiteiden riittävyys.

7 LUKU ERÄIDEN JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN MAARAKENTAMISESSA

19§ Betoni- ja tiilijätteen hyödyntäminen maarakentamisessa

Tarkoituksena on korvata neitseellisen maa-ainesten käyttöä maarakentamisessa pykälän edellytysten täytyessä. Jos käytettävä määrä ylittää 500 m³, on toiminnasta tehtävä ilmoitus ELY-keskukseen valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa (591/2006) mukaisesti tai haettava ympäristölupaa joko kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta tai aluehallintovirastolta riippuen hyödynnettävien jätteen määrästä.

8 LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

20 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Tietojen saaminen on tärkeää, jotta valvontaa voidaan tehdä ja arvioida ympäristön pilaantumisen vaaraa.

21 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi joskus voi olla tarpeen poiketa ympäristönsuojelumääräyksistä. Siksi hakemuksesta voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää poiketa näistä määräyksistä.

22 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Pykälän tarkoituksena on selventää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain vastaaviin säännöksiin.

9 LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

23 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

Koska ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta voidaan tuomita rangaistus ympäristönsuojelulain 116 §:n perusteella, on voimaantulopäivästä määrittäminen tärkeää. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta.